

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α6 ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κωδ. : 17671, Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604 553

ΚΑΛΛΙΘΕΑ 13.03.2023

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 694

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022 Α' 206), εφεξής ΚΦΔ,
β. του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 968/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει,

γ. της ΠΟΛ 1064/12-04-2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε (Β' 1440),

δ. του άρθρου έκτου, παρ. 4, της από 30/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 75) όπως κυρώθηκε με το ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86), καθώς και της υπ' αριθμ. Α 1273/2020 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 5597/21-12-2020),

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β' / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από 14.11.2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία '..... ΕΤΑΙΡΕΙΑ', και τον διακριτικό τίτλο '.....' με Α.Φ.Μ., η οποία εδρεύει στη ΑΤΤΙΚΗΣ, επί της, αριθ., νομίμως εκπροσωπούμενης, κατά της τεκμαιρόμενης (σιωπηρής) αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών στην από 15.07.2022 (α) Επιφύλαξη (κατ' άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4174/2013) συνοδεύουσα την με αριθ. πρωτ. /15.07.2022 δήλωση απόδοσης τελών χαρτοσήμου ποσού 512.668,19 ευρώ για το φορολογικό έτος 2020 και την με αριθ. πρωτ. /15.07.2022 δήλωση απόδοσης τελών χαρτοσήμου ποσού 1.223.206,04 ευρώ για το φορολογικό έτος 2021 και (β) αίτηση έντοκης επιστροφής τελών χαρτοσήμου συνολικού ύψους 1.735.874,23 ευρώ πλέον του τόκου εκπρόθεσμης καταβολής ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, και τα προσκομιζόμενα με αυτές σχετικά έγγραφα.

5. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.
6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α6, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 14.11.2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ‘..... ΕΤΑΙΡΕΙΑ’, και τον διακριτικό τίτλο ‘.....’ με Α.Φ.Μ., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Η προσφεύγουσα εταιρεία, με την υπό κρίση προσφυγή, ζητά:

1. Να γίνει δεκτή η παρούσα ενδικοφανής προσφυγή στο σύνολό της.
2. Να ακυρωθεί και εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απορριπτική απόφαση της φορολογικής αρχής.
3. Να γίνει δεκτή η επιφύλαξη και η αίτηση επιστροφής τελών χαρτοσήμου της εταιρείας και να επιστραφούν τα τέλη χαρτοσήμου ποσού **1.735.874,23** ευρώ και μάλιστα εντόκως, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.2 του Ν.4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παρ.2 του ίδιου νόμου.

προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

“1^{ος} ΛΟΓΟΣ. Παρανόμως η φορολογική αρχή απέρριψε την επιφύλαξη και αίτηση επιστροφής τελών χαρτοσήμου της εταιρείας όσον αφορά το φορολογικό έτος 2020, για το λόγο ότι ο υπό κρίση αλληλόχρεος λογαριασμός κινείται με αιτία έντοκες πιστώσεις που συνιστούν συναλλαγές που εμπíπτουν στο πεδίο του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 2 παρ.1, 8 παρ.1, 19 παρ.1, 22 παρ.1(κγ') του νόμου 2859/2000 και ως εκ τούτου δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου σύμφωνα με το άρθρο 63 παρ.1(β) του ίδιου νόμου.

1.Οι εφαρμοστέες διατάξεις και η πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

1.1. Σύμφωνα με το Ενωσιακό και εσωτερικό Δίκαιο, η χορήγηση έντοκων πιστώσεων αποτελεί παροχή υπηρεσίας που εμπíπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ και δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου

1.2. Η θέση της Επιτροπής ΦΠΑ (VAT Committee) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Commission) ειδικά σε σχέση με την μεταφορά ταμειακών διαθέσιμων

1.3. Η πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας

2.Τα σφάλματα της προσβαλλόμενης.

2^{ος} ΛΟΓΟΣ. Παρανόμως η φορολογική αρχή απέρριψε την επιφύλαξη και αίτηση επιστροφής τελών χαρτοσήμου της εταιρείας, τόσο για το φορολογικό έτος 2020 όσο και για το φορολογικό έτος 2021, για το λόγο ότι κατά την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 1 του Κ.Ν.Τ.Χ., σύμβαση συναφθείσα στην αλλοδαπή η οποία δεν έχει αντικείμενο υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα δεν υπόκειται σε χαρτόσημο.

2.1. Οι εφαρμοστέες διατάξεις της νομοθεσίας περί τελών χαρτοσήμου και η σχετική νομολογία

2.2. Τα σφάλματα της προσβαλλόμενης.”

Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, στις 14.01.2016 η προσφεύγουσα προσχώρησε στην από 01.01.2016 Συμφωνία Πλαίσιο του ομίλου εταιρειών της (εφεξής «.....») για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων από την επικεφαλής εταιρεία του για το σκοπό αυτό, την (εφεξής «.....») με έδρα στο (εφεξής «.....») (**Σχετ. 1**), ήτοι:

Η ΑΕΒΕ, εταιρεία συσταθείσα σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, με ΑΦΜ, με έδρα στη διεύθυνση Ελλάδα, (το «.....»), και η, εταιρεία συσταθείσα σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο, καταχωρισμένη στο Μητρώο νομικών προσώπων με αριθμό, με έδρα στη διεύθυνση, (το «.....»), συμφωνούν να δεσμεύονται από, και να συμμορφώνονται με, τους όρους της Σύμβασης Πλαισίου. Η τρέχουσα έκδοση της Σύμβασης Πλαισίου φέρει ημερομηνία 1η Ιανουαρίου 2016 και επισυνάπτεται στο παρόν Έντυπο Προσχώρησης.

Οι Υπηρεσίες του Κέντρου Διαχείρισης Διαθεσίμων που καλύπτονται από τη Σύμβαση Πλαίσιο ορίζονται στο Μέρος II της Σύμβασης Πλαισίου, ήτοι:

ΜΕΡΟΣ II. Υπηρεσίες Διαχείρισης Διαθεσίμων

In-house τραπεζικές υπηρεσίες

Αντικείμενο

Το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων παρέχει στα Μέλη του Ομίλου τραπεζικές υπηρεσίες, οι οποίες μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Το Μέλος του Ομίλου μπορεί να ανοίξει στο Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό στο νόμισμα λειτουργίας του και, αν το επιλέξει, μπορεί να ανοίξει και επιπλέον Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς σε άλλα νομίσματα. Κάθε Εσωτερικός Τραπεζικός Λογαριασμός θα απεικονίζει ορισμένες απαιτήσεις και χρέη που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ του Μέλους του Ομίλου και του Κέντρου Διαχείρισης Διαθεσίμων στο σχετικό νόμισμα.
- Το Μέλος του Ομίλου μπορεί να μεταφέρει μετρητά σε έναν Εξωτερικό Λογαριασμό Διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων προκειμένου να πιστωθούν στον σχετικό Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό του Μέλους του Ομίλου και να ζητήσει την επιστροφή κάθε ποσού που παραμένει σε πίστωση σε οποιονδήποτε Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό διαθέτει.
- Οι υποχρεώσεις χρηματικών πληρωμών μεταξύ οποιουδήποτε Μέλους του Ομίλου και του Κέντρου Διαχείρισης Διαθεσίμων, μεταξύ οποιουδήποτε Μέλους του Ομίλου και οποιουδήποτε ευρωπαϊκού κέντρου διαχείρισης διαθεσίμων του Ομίλου, ή μεταξύ των Μελών του Ομίλου, δεν θα διακανονίζονται στην πραγματικότητα μέσω εξωτερικών τραπεζών αλλά θα εμφανίζονται ως πιστώσεις και χρεώσεις στους σχετικούς Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς.
- Οποιοδήποτε ποσό παραμένει ως χρέωση σε έναν Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό θα λογίζεται ως προκαταβολή του αντίστοιχου ποσού αυτής της χρέωσης βάσει δικαιώματος υπερανάληψης. Το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων μπορεί, σε περίπτωση υπέρβασης ορισμένων επιμέρους ορίων, να ζητήσει από το Μέλος του Ομίλου να συνάψει δανειακή σύμβαση με ημερομηνία λήξης την επόμενη ημερομηνία διακανονισμού Συμψηφισμού.
- Το Μέλος του Ομίλου θα παρέχει οδηγίες σχετικά με τους Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς μέσω της Πύλης Διαχείρισης Διαθεσίμων.

Διαδικασία

Τα ακόλουθα ποσά θα πιστώνονται ή θα χρεώνονται αυθημερόν στον σχετικό Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό στο σχετικό νόμισμα:

- μεταφορές κεφαλαίων από έναν εξωτερικό τραπεζικό λογαριασμό ενός Μέλους του Ομίλου στους Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς του ίδιου Μέλους,
- μεταφορές κεφαλαίων από τους Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς ενός Μέλους του Ομίλου στον εξωτερικό τραπεζικό λογαριασμό του,
- ποσά που διακανονίζονται από το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων σε σχέση με οποιαδήποτε Υπηρεσία,
- κάθε τόκος, τέλος, χρέωση, έξοδο, δασμός, δαπάνη, προμήθεια, πρόστιμο ή άλλο παρόμοιο ποσό καταβλητέο μεταξύ του Μέλους του και του Κέντρου Διαχείρισης Διαθεσίμων, κατόπιν πρωτοβουλίας του τελευταίου, δυνάμει της παρούσας Σύμβασης Πλαισίου.

Το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων θα καταβάλλει ποσό τόκων επί των πιστωτικών υπολοίπων με βάση το Διεπιχειρησιακό Επιτόκιο Επενδύσεων της και το Μέλος του Ομίλου θα καταβάλλει ποσό τόκων επί των χρεωστικών υπολοίπων με βάση το Διεπιχειρησιακό Επιτόκιο Χρηματοδότησης της, στους Εσωτερικούς Τραπεζικούς Λογαριασμούς. Οι τόκοι θα τρέχουν και θα υπολογίζονται σε ημερήσια βάση. Οι δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος του τριμήνου της θα καταβάλλονται από το Μέλος του Ομίλου ή το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων, κατά περίπτωση, την τελευταία ημέρα του τριμήνου της Αν το Μέλος του Ομίλου δεν καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό όταν αυτό καταστεί ληξιπρόθεσμο, θα σωρεύεται τόκος υπερημερίας επί του ληξιπρόθεσμου ποσού από την καταληκτική ημερομηνία πληρωμής έως την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκε η πληρωμή, με το επιτόκιο υπερημερίας που έχει ορίσει για το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων η τράπεζα στην οποία τηρείται ο σχετικός Εξωτερικός Λογαριασμός Διαχείρισης Ταμειακών Διαθεσίμων. Το Μέλος του Ομίλου εξουσιοδοτεί το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων να χρεώσει ή να πιστώσει, κατά περίπτωση, το αντίστοιχο ποσό των τόκων στον Εσωτερικό Τραπεζικό Λογαριασμό.

Το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων θα παρέχει σε ημερήσια βάση μέσω της Πύλης Διαχείρισης Διαθεσίμων καταστάσεις κίνησης των Εσωτερικών Τραπεζικών Λογαριασμών. Το Μέλος του Ομίλου θα εξετάζει όλες τις καταστάσεις κίνησης λογαριασμών που παρέχει το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων και θα ενημερώνει αμελλητί το τελευταίο σε περίπτωση ανακρίβειών, μη εγκεκριμένων συναλλαγών ή λανθασμένων εγγραφών για οποιονδήποτε λόγο. Κατόπιν σχετικού αιτήματος του Μέλους του Ομίλου, οι έντυπες καταστάσεις κίνησης των Εσωτερικών Τραπεζικών Λογαριασμών θα κοινοποιούνται εγκύρωσ από το Κέντρο Διαχείρισης Διαθεσίμων στο Μέλος του Ομίλου μέσω email σε μορφή PDF.

Επειδή, στον ως άνω λογαριασμό {.....} παρακολουθείται η σχέση τρεχούμενου δοσοληπτικού λογαριασμού του Ομίλου με την προσφεύγουσα καθώς όπως προβλέπεται ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται και πιστώνεται με διάφορες κινήσεις.

Έτσι, ο χρεώνεται με πιστώσεις που χορηγεί η στην προσφεύγουσα («.....»») και πιστώνεται με ποσά που καταβάλλει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της συμφωνίας μηδενικού υπολοίπου με βάση την οποία καταθέτει τα ταμειακά της διαθέσιμα στον

Σημειώνεται δε, ότι στο πλαίσιο της Σύμβασης τα οικεία ποσά κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό της στην αλλοδαπή από τον λογαριασμό αλλοδαπής που διατηρεί η προσφεύγουσα με την ο οποίος χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των εμπορικών της συναλλαγών για την διενέργεια πληρωμών προς προμηθευτές.

Όπως προκύπτει από τη Σύμβαση, ο ως άνω αποτελεί έναν τοκοφόρο λογαριασμό όσον αφορά στο υπόλοιπο του, κατά τα οριζόμενα ρητά στο Μέρος II της Σύμβασης, καθώς προβλέπεται ότι η θα καταβάλλει τόκο στο πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού και η προσφεύγουσα θα καταβάλλει τόκο στο χρεωστικό υπόλοιπο αυτού με βάση το Ενδοομιλικό Επιτόκιο Επενδύσεων και Ενδοομιλικό Επιτόκιο Χρηματοδότησης αντίστοιχα όπως αμφότερα τα επιτόκια προσδιορίζονται στο οικείο Παράρτημα 1 της Σύμβασης (βλ. σχετικές φόρμουλες υπολογισμού). Ο τόκος υπολογίζεται στο ημερήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού και λογιστικοποιείται στο τέλος κάθε τετράμηνου, ενώ προβλέπεται και σχετικό επιτόκιο υπερημερίας σε περίπτωση καθυστερημένης καταβολής.

Επειδή, για το φορολογικό έτος 2020 (ήτοι από 01.01.2020 έως 31.12.2020) το μεγαλύτερο πιστωτικό υπόλοιπο του ανήλθε σε 21.361.174,61 ευρώ ενώ για το φορολογικό έτος 2021 (ήτοι από 01.01.2021 έως 31.12.2021) σε 50.996.918,27 Ευρώ, όπως προκύπτει από τον σχετικό υπολογισμό υπολοίπου με βάση τις κινήσεις του - λαμβάνοντας υπόψη τις κινήσεις που αφορούν μεταφορές από τον Ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό της προσφεύγουσας στον λογαριασμό αλλοδαπής που διατηρεί η προσφεύγουσα με την και από εκεί στον αλλοδαπό τραπεζικό λογαριασμό της και τις κινήσεις αποπληρωμής από τον αλλοδαπό λογαριασμό της τελευταίας προς τον λογαριασμό αλλοδαπής που διατηρεί η προσφεύγουσα με την και ακολούθως στον ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό της (Σχετ. 2α και 2β).

Επειδή, επί των ως άνω ποσών η προσφεύγουσα με τις από/15.07.2022 και/15.07.2022 δηλώσεις απέδωσε τέλη χαρτοσήμου με συντελεστή 2,4%, ήτοι φόρο ύψους 512.668.19 € για το φορολογικό έτος 2020 πλέον τόκου εκπρόθεσμης καταβολής και φόρο ύψους 1.223.206.04 € για το φορολογικό έτος 2021, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 5 εδάφιο έκτο του Προεδρικού Διατάγματος της 28ης Ιουλίου 1931 "Περί κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου (εφεξής «ΚΝΤΧ») (το οποίο προβλέπει την επιβολή τελών χαρτοσήμου σε δάνεια που κινούνται ως τρεχούμενοι δοσοληπτικοί λογαριασμοί στο μεγαλύτερο χρεωστικό ή πιστωτικό υπόλοιπο της χρήσης).

Παράλληλα, δια της από 15.07.2022 συνοδεύουσας τις παραπάνω δηλώσεις, επιφύλαξης και αίτησης επιστροφής, η προσφεύγουσα Εταιρεία αμφισβήτησε την υποχρέωση απόδοσης τελών χαρτοσήμου επί των ως άνω ποσών καθώς και συνακόλουθα την υποχρέωση υποβολής των εν λόγω φορολογικών δηλώσεων (Σχετ. 3), για τους λόγους που ειδικά και αιτιολογημένα παρατίθενται στην οικεία δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4174/2013. Αιτήθηκε, δε, και την έντοκη επιστροφή του ως άνω φόρου ύψους 1.735.874.23 € σύμφωνα με το άρθρο 53 του Κ.Φ.Δ. πλέον του τόκου εκπρόθεσμης καταβολής.

Επειδή, με την παρέλευση απράκτου τριμήνου από την υποβολή της από 15.07.2022 επιφύλαξης, κατατεθείσας μαζί με τις αριθ. πρωτ. &/15.07.2022 δηλώσεις Απόδοσης Χαρτοσήμου, απορρίφθηκε σιωπηρώς από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ, το αίτημα

να γίνει δεκτή η επιφύλαξη και να επιστραφεί εντόκως με βάση το ισχύον επιτόκιο κατ' άρθρο 53 ν. 4174/2013 το ποσό των τελών χαρτοσήμου ύψους 1.735.874.23 €.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ 2020.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 περ. α' του ν. 2859/2000: «αντικείμενο του φόρου είναι η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα.»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 2859/2000: «Παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2, θεωρείται κάθε πράξη που δε συνιστά παράδοση αγαθών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 7...»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 2859/2000: «.....στην παροχή υπηρεσιών, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αντιπαροχή που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο προμηθευτής των αγαθών ή αυτός που παρέχει τις υπηρεσίες από τον αγοραστή, το λήπτη ή τρίτο πρόσωπο.....»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 2859/2000:

«Απαλλάσσονται από το φόρο:

.....

κγ) η χορήγηση και η διαπραγμάτευση πιστώσεων, καθώς και η διαχείριση τους από το πρόσωπο που τις χορηγεί,

.....»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 63 παρ. 1 του ν. 2859/2000:

«Από την έναρξη ισχύος του Ν.1642/1986, καταργούνται οι διατάξεις:

.....

β) για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου και στα παρεπόμενα τους σύμφωνα.

.....»

Επειδή με πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ 2163/2020 & ΣΤΕ 2323/2020) κρίθηκε ότι:

{σκέψη 7}. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η χορήγηση έντοκου χρηματικού δανείου περιλαμβάνεται κατ' αρχήν μεταξύ των πράξεων (του άρθρου 2 της έκτης οδηγίας και της αντίστοιχης διάταξης) του άρθρου 2 του Κώδικα Φ.Π.Α. ως παροχή υπηρεσιών υποκείμενη στον φόρο προστιθεμένης αξίας, πλην απαλλασσόμενη αυτού κατά το άρθρο 22 παρ. 1 περ. κγ'. Ειδικότερα, η χορήγηση έντοκου χρηματικού δανείου ως διάθεση κεφαλαίου σε τρίτον, έναντι του οποίου (κεφαλαίου) καταβάλλεται η δέουσα αμοιβή υπό μορφή τόκων, συνιστά παροχή υπηρεσιών από επαχθή αιτία (πρβλ. ΔΕΚ/ΔΕΕ αποφάσεις της 11-7-1996, Regie Dauphinoise, C-306/94 σκ. 16-17, της 14-11-2000, Floridienne & Berginvest, C-142/99 σκ. 26, της 29-4-2004, EDM, C-77/01 σκ. 65, 69, της 17-10-2019, Paulo Nascimento Consulting, C-692/17 σκ. 38). Περαιτέρω, για να μπορεί η δραστηριότητα διάθεσης κεφαλαίων σε τρίτον να θεωρηθεί ως οικονομική δραστηριότητα, την οποία αφορά το άρθρο 4 παρ. 2 της Έκτης Οδηγίας, συνιστάμενη

στην εκμετάλλευση του κεφαλαίου αυτού με σκοπό την άντληση εσόδων διαρκούς χαρακτήρα υπό μορφή τόκων, είναι αναγκαίο η δραστηριότητα αυτή να μην ασκείται ευκαιριακά και μόνο, ούτε να περιορίζεται στη διαχείριση των επενδύσεων, όπως θα το έπραττε ένας ιδιώτης επενδυτής, αλλά να αναπτύσσεται στο πλαίσιο επιχειρηματικού ή εμπορικού στόχου, χαρακτηριζόμενου ιδίως από τη βούληση κερδοφορίας των επενδυθέντων κεφαλαίων. Έτσι, μια επιχείρηση ενεργεί υπό την ιδιότητα του υποκειμένου στον φόρο, όταν χρησιμοποιεί κεφάλαια που αποτελούν μέρος των περιουσιακών της στοιχείων για να παράσχει υπηρεσίες συνιστώσες οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια των άρθρων 4 παρ. 1 και 2 της Έκτης Οδηγίας, όπως η χορήγηση (από μητρική επιχείρηση) αμειβόμενων δανείων (σε θυγατρική αυτής), ανεξάρτητα από το αν τα δάνεια χορηγούνται ως οικονομική στήριξη ή ως τοποθετήσεις πλεονασμάτων σε ρευστό ή για άλλους λόγους (πρβλ. ΔΕΚ αποφάσεις της 14-11-2000, *Floridienne & Berginvest*, C-142/99 σκ. 27-28, της 29-4-2004, *EDM*, C-77/01 σκ. 67-68). Εξάλλου, όταν πρόκειται για πρόσωπα που υπόκεινται ήδη σε φ.π.α. για τις κύριες οικονομικές δραστηριότητές τους, δεν θα ήταν σύμφωνη με τον σκοπό ιδίως της απλής και όσο το δυνατόν γενικότερης είσπραξης του φόρου προστιθέμενης αξίας η ερμηνεία του άρθρου 4 παρ. 2 της Έκτης Οδηγίας που θα δεχόταν ότι η έννοια «οικονομική δραστηριότητα», η οποία χρησιμοποιείται στη διάταξη αυτή, δεν καλύπτει μια δραστηριότητα που, μολονότι ασκείται μόνο ευκαιριακά, εμπίπτει στον γενικό ορισμό που δίδει στην έννοια αυτή το άρθρο 4 παρ. 1 της Έκτης Οδηγίας και ασκείται από πρόσωπο υποκείμενο στον φόρο, το οποίο ασκεί επίσης, σε μόνιμη βάση, μια άλλη οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια της Έκτης Οδηγίας (πρβλ. ΔΕΕ, απόφαση της 13-6-2013, *Kostov*, C-62/12, σκ. 30, της 17-10-2019, *Paulo Nascimento Consulting*, C-692/17 σκ. 24). Τέλος, πράξεις του άρθρου 2 του Κώδικα Φ.Π.Α. και αντικείμενο του φόρου προστιθέμενης αξίας συνιστούν οι συμβάσεις έντοκων χρηματικών δανείων συλλήβδην και όχι μόνον (κατά τις διευκρινίσεις της εγκυκλίου ΠΟΛ 44/1987 «Εφαρμογή διατάξεων φορολογίας χαρτοσήμου σε διάφορες συμβάσεις, πράξεις, σχέσεις και συναλλαγές μετά την εφαρμογή από 1.1.1987 του φόρου προστιθέμενης αξίας») οι τόκοι (πρβλ. υπαγωγική σκέψη 5 των ΣΤΕ 3928/1996, 3727/1998), οι οποίοι απορρέουν από αυτές και αποτελούν, όπως προαναφέρεται, την αμοιβή εκείνου που χορηγεί το δάνειο για τη διάθεση του κεφαλαίου σε τρίτον και, ως εκ τούτου, την κατ' άρθρο 19 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντιπαροχή, η οποία λαμβάνεται ως φορολογητέα αξία. Συνεπώς, το άρθρο 15 παρ. 1 περ. α' του Κ.Ν.Τ.Χ., καθ' ο μέρος επιβάλλει τέλος χαρτοσήμου επί συμβάσεων έντοκων χρηματικών δανείων, καταργήθηκε από 1.1.1987 δυνάμει του άρθρου 57 παρ. 1 του ν. 1642/1986, διότι κατά τη ρητή πρόβλεψη της διάταξης αυτής καταργήθηκαν οι «διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις» του άρθρου 2 του τελευταίου νόμου. Η διατύπωση εξάλλου της διάταξης του άρθρου 57 παρ. 1 του ν. 1642/1986 τυγχάνει αδιάσπικτη, ήτοι δεν διακρίνει ούτε μεταξύ πράξης και εσόδων (παρότι η σχετική διάκριση, ειδικώς μάλιστα των συμβάσεων δανείων και των εσόδων αυτών, ήταν γνωστή στον νομοθέτη, όπως προκύπτει από την εισηγητική έκθεση και τις ρυθμίσεις του ν. 1676/1986 «Για τον ορισμό των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας και τη ρύθμιση άλλων θεμάτων», Α' 24/29-12-1986), ούτε μεταξύ έγγραφης κατάρτισης της σύμβασης δανείου και παροχής της υπηρεσίας καθεαυτής. Τα ανωτέρω, δε, ισχύουν ανεξαρτήτως του εάν η εν λόγω (ρητή και αδιάσπικτη) πρόβλεψη εχώρησε πέραν της κατά το άρθρο 33 της Έκτης Οδηγίας απαγόρευσης διατήρησης σε ισχύ από κράτος-μέλος φόρων, δικαιωμάτων και τελών μόνον εφόσον αυτά μπορούν να εξομοιωθούν προς φόρο κύκλου εργασιών, εμφανίζουν δηλαδή, έστω και αν δεν είναι καθ' όλα

πανομοιότυποι με αυτόν, τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του Φ.Π.Α. [α) γενική εφαρμογή του Φ.Π.Α. επί των συναλλαγών που αφορούν αγαθά ή υπηρεσίες, β) καθορισμός του ύψους του αναλόγως του αντιτίμου που εισπράττει ο υποκείμενος στον φόρο για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχει, γ) είσπραξη του φόρου σε κάθε στάδιο της διαδικασίας παραγωγής και διανομής, περιλαμβανομένου του σταδίου λιανικής πώλησης, ανεξαρτήτως του αριθμού των συναλλαγών που έχουν προηγηθεί, δ) έκπτωση από τον φόρο που οφείλει να καταβάλει ο υπόχρεος των ποσών που έχουν καταβληθεί κατά τα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, ώστε σε κάθε συγκεκριμένο στάδιο ο φόρος να εφαρμόζεται επί της αξίας που προστίθεται κατά το στάδιο αυτό, η δε τελική επιβάρυνση να καταλήγει στον καταναλωτή] (πρβλ. ΔΕΚ/ΔΕΕ, αποφάσεις της 17-9-1997, Fadenza Publica, C-130/96, σκ. 13-15, της 3-10-2006, Banca Pololare di Cremona, C-475/03, σκ. 27 επ., της 7-8-2018, Viking Motors κ.λπ., C-475/17, σκ. 37 επ., ΣΤΕ Ολομ. 2469-2471/2008 κ.ά.).

.....
{σκέψη 9}. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έσφαλε κατά την ερμηνεία των άρθρων 2 παρ. 1, 8 παρ. 1, 19 παρ. 1, 22 παρ. 1 περ. κγ' και 63 παρ. 1 περ. β του Κώδικα Φ.Π.Α. (και των αντίστοιχων διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1, 6 παρ. 1, 13 παρ. Β περ. δ. υποπερ. 1 της Έκτης Οδηγίας). Υποστηρίζεται ειδικότερα ότι η, όπως εν προκειμένω, χορήγηση έντοκων δανείων από εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος, υποκείμενο σε φ.π.α. πρόσωπο που ενεργεί με την ιδιότητα αυτή, σε υποκείμενο στον φόρο εγκατεστημένο στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από τον τυχόν ευκαιριακό χαρακτήρα και τον σκοπό της, αποτελεί παροχή υπηρεσίας από επαχθή αιτία, υπαγόμενη (εξ ου και απαλλασσόμενη του φ.π.α.) ως τέτοια και όχι μόνο ως προς το αντάλλαγμα της (τόκο) στο πεδίο εφαρμογής του φ.π.α. (καίτοι απαλλασσόμενη από αυτόν), και επομένως τα τέλη χαρτοσήμου επί των σχετικών συμβάσεων έχουν καταργηθεί κατ' άρθρο 63 παρ. 1 περ β του Κώδικα Φ.Π.Α.. Τα ανωτέρω, κατά την αναιρεσεύουσα, δέχθηκε και η αναιρεσιβαλλόμενη, έσφαλε, όμως, στο μέτρο που έκρινε ότι η απαλλαγή της χορήγησης πιστώσεων αφορά στο πρόσωπο που χορηγεί και όχι στο πρόσωπο που λαμβάνει την πίστωση· τούτο, διότι ο φ.π.α. βαρύνει τη συναλλαγή και καταβάλλεται από τον λήπτη της υπηρεσίας και δεν βαρύνει το απλώς υπόχρεο σε απόδοσή του πρόσωπο, οι δε διατάξεις της νομοθεσίας περί φ.π.α. σε περίπτωση συναλλαγής υποκείμενης σε αυτόν εφαρμόζονται για αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη. Άλλωστε, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι αυτές δεν εφαρμόζονται για τον δανειζόμενο, η υπαγωγή του δανείου σε τέλη χαρτοσήμου, τα οποία επιβάλλονται στη συναλλαγή και όχι στα πρόσωπα, θα ήταν και πάλι αντίθετη στο άρθρο 63 παρ. 1 του Κώδικα Φ.Π.Α.. Προς θεμελίωση του παραδεκτού του λόγου αυτού διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι η πληττόμενη κρίση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης είναι αντίθετη προς τις αποφάσεις ΣΤΕ 3928/1996, 3929/1996 και 3727/1998, με τις οποίες, κατά την αναιρεσεύουσα, κρίθηκε ότι η παροχή πίστωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του φ.π.α. και, συνεπώς, δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου σύμφωνα με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν. 1642/1986 (ήδη άρθρο 63 Κώδικα Φ.Π.Α.), άλλως ότι επί του τιθέμενου με τον λόγο αναιρέσεως νομικού ζητήματος δεν υπάρχει νομολογία. Ο τελευταίος αυτός ισχυρισμός είναι βάσιμος, καθόσον οι προαναφερόμενες αποφάσεις (πλην της ΣΤΕ 3929/1996, η οποία αφορά σε όλως διάφορο ζήτημα) έκριναν επί επιβολής τελών χαρτοσήμου κατ' άρθρο 15 παρ. 8 του Κ.Ν.Τ.Χ. σε παροχή πίστωσης σε ανοικτό λογαριασμό και όχι επί επιβολής τελών χαρτοσήμου κατ' άρθρο 15 παρ. 1 περ. α του Κ.Ν.Τ.Χ. σε σύμβαση έντοκου χρηματικού δανείου. Συνεπώς, ο λόγος προβάλλεται

παραδεκτός. Περαιτέρω, η πληττόμενη κρίση του διοικητικού εφετείου δεν είναι νόμιμη, διότι, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη σκέψη 7, με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν. 1642/1986 καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 1 περ. α του **Κ.Ν.Τ.Χ.** κατά το μέρος που επιβάλλουν τέλος χαρτοσήμου επί συμβάσεων έντοκων χρηματικών δανείων, ανεξαρτήτως δε της ορθότητας ή μη της κρίσης της αναιρεσιβαλλομένης (ότι οι κρίσιμες απαλλακτικές διατάξεις αφορούν τα πρόσωπα που χορηγούν και όχι εκείνα που λαμβάνουν τις πιστώσεις, άρα της κρίσης της αναιρεσιβαλλομένης) περί των επωφελούμενων της απαλλαγής προσώπων, τούτο είναι αδιάφορο από την εξεταζόμενη άποψη. Για τον λόγο αυτό, βασίμως προβαλλόμενο, πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση, η έρευνα των λοιπών λόγων της οποίας παρέλκει, και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος αυτής, με το οποίο απορρίφθηκε η προσφυγή της αναιρεσεύουσας.

Επειδή περαιτέρω με την αρ. **2179/2020** απόφαση του ΣΤΕ, κρίθηκε ότι:

{σκέψη 5}.....“Δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου οι συμβάσεις που συνάπτουν τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών με πελάτες τους για την παροχή πίστωσης προς εξόφληση του τιμήματος αφοράς μετοχών στο χρηματιστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του νόμου αυτού, καθώς και οι συμβατικοί τόκοι που απορρέουν από τις παραπάνω συμβάσεις.”. Κατά τα αναφερόμενα στην οικεία αιτιολογική έκθεση του ν. 371/2005, “με τη διάταξη αυτή απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου οι συμβάσεις που συνάπτουν τα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών με πελάτες τους για την παροχή πίστωσης για την εξόφληση του τιμήματος αγορών μετοχών στο Χρηματιστήριο [...], καθώς και οι απορρέοντες εξ αυτών συμβατικοί τόκοι, ως απαλλασσόμενοι βάσει της περίπτωσης ... της **παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000**. Με τον τρόπο αυτόν ευθυγραμμίζεται η φορολογική μεταχείριση των ΑΧΕ και των ΑΕΠΥΕ [...] με τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν την ίδια υπηρεσία”. [Βλ. Επίσης και το άρθρο 6 παρ. 3 του μεταγενέστερου ν. 4141/203 (με τον οποίο, κατά τα προεκτεθέντα, καταργήθηκαν οι ως άνω διατάξεις του ν. 2843/2000), το οποίο ορίζει ότι: “3. Για την παροχή πίστωσης σε επενδυτή απαιτείται η σύναψη έγγραφης σύμβασης. Η σύμβαση και οι συμβατικοί τόκοι που απορρέουν από αυτή δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου”.].....

{σκέψη 7}. Επειδή, οι εμπίπουσες στη διάταξη του άρθρου 135 παρ. 1 στ) της οδηγίας **2006/112/ΕΚ** [και 22 παρ. 1 κα) του ν. 2850/2000] πράξεις είναι εκείνες που συνίστανται στην άντληση εσόδων διαρκούς χαρακτήρα από την άσκηση δραστηριοτήτων που εκφεύγουν του πλαισίου της απλής αγοράς και πωλήσεως τίτλων (δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή η μόνη ανταμοιβή των πράξεων αυτών έγκειται σε τυχόν κέρδος κατά την πώληση των τίτλων), όπως οι διενεργούμενες στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας πράξεις επί τίτλων (απόφαση ΔΕΚ της 29ης Απριλίου 2004, Empresa de Desenvolvimento Mineiro SGPS (EDM), C – 77/01, ECLI:C:2004:243, σκ. 58 – 59). Ειδικότερα, το εμπόριο αξιογράφων περιλαμβάνει πράξεις που μεταβάλουν τη νομική και οικονομική κατάσταση μεταξύ των συμβαλλομένων –σε αντίθεση με την απλή φύλαξη και διαχείριση τίτλων ή τη διενέργεια απλών υλικών πράξεων ή τεχνικών εργασιών– ήτοι πράξεις που δύνανται να δημιουργήσουν, να τροποποιήσουν ή να εξαλείψουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις επί των τίτλων των συμβαλλομένων μερών (απόφαση ΔΕΕ της 19ης Ιουλίου 2012, Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst, C-44/11, ECLI:EU:C:2012:484, σκ. 36 – 37, αποφάσεις ΔΕΚ της 13ης Δεκεμβρίου 2001, Commissioners

of Customs & Excise, C-235/00, ECLI:EU:C:2001:696, σκ. 26-30 και της 5ης Ιουνίου 1997, C-2/95, SDC σκ. 73). Η στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού σκοπού παρεχόμενη από τον ενεργούντα την ως άνω δραστηριότητα (παρεχόμενη) υπηρεσία πίστωσης προς τους πελάτες του για την εξόφληση του τιμήματος αγοράς τίτλων στο Χρηματιστήριο, όπως η προβλεπόμενη στο παρατεθέν άρθρο 2 του ν. 2843/2000, μη συνιστώσα αυτοσκοπό για τους πελάτες (προς τους οποίους, άλλωστε, απαγορεύεται κατά τον νόμο να διατεθεί για άλλο σκοπό, ήτοι ασυνδέτως προς την εξόφληση του τιμήματος αγοράς μετοχών) αλλά το μέσο για να απολαύσουν υπό τις καλύτερες συνθήκες την κύρια παροχή του παρέχοντος τις οικείες υπηρεσίες (πρβλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 19ης Ιουλίου 2012, C-44/11, σκ. 16 και της 18ης Οκτωβρίου 2018, Commissioners of Her Majesty's Revenue and Customs C-153/17, ECLI:C:2018:845, σκ. 31 απόφαση ΔΕΚ της 21ης Ιουνίου 2007, Volker Ludwig, C-453/05, ECLI:EU:C:2007:369, σκ. 18), έναντι της οποίας καταβάλλονται τόκοι, οι οποίοι συνιστούν το αντάλλαγμα (την αντιπαροχή/αμοιβή) για τη διάθεση κεφαλαίου σε τρίτον (πελάτη) –και όχι απλώς και μόνον προϊόν της κυριότητας επί του αγαθού– (πρβλ. αποφάσεις ΔΕΚ της 11ης Ιουλίου 1996, C-306/94, Régie dauphinoise, Συλλ. 1996 I- 03695 σκ. 16-17, της 14ης Νοεμβρίου 2000, Froridienne SA, C-142/99, ECLI:EU:C:2000:623, σκ. 26, της 29ης Απριλίου 2004, EDM, C-77/01, σκ. 65, της 27ης Οκτωβρίου 1993, Muy'w en De Winter's Bouw – en Aannemingsbedrijf BV, C-281/91, Συλλ. 1993 I-05405, σκ. 19 και απόφαση ΔΕΕ της 19ης Μαΐου 2019, Vega International Car Transport and Logistic – Trading GmbH, C-235/2018, ECLI:EU:C:2019:412, σκ. 48 – 49), συνιστά άμεση προέκταση της κύριας οικονομικής δραστηριότητας, ώστε η επιχείρηση να ενεργεί ως υποκείμενος στον φόρο, όταν, έναντι αμοιβής, χρησιμοποιεί κεφάλαια που αποτελούν μέρος των περιουσιακών της στοιχείων για να παράσχει την ως άνω υπηρεσία πίστωσης προς τους πελάτες της για την εξόφληση του τιμήματος αγοράς μετοχών στο Χρηματιστήριο (πρβλ. την προαναφερθείσα απόφαση ΔΕΚ της 11ης Ιουλίου 1996, Régie dauphinoise, C-306/94, σκ. 18). Επομένως η εν λόγω υπηρεσία πίστωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ, πλην απαλλάσσεται του φόρου δυνάμει του άρθρου 135 παρ. 1 β) και στ) της οδηγίας 2006/112/EK [και 2 παρ. 1 κα) και κγ) του ν. 2850/2000].

Υπό τα δεδομένα αυτά, οι ως άνω συμβάσεις, καθώς και οι απορρέοντες από αυτές εξοφληθέντες τόκοι, δεν υπόκεινται πλέον, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 1642/1986, σε τέλη χαρτοσήμου των άρθρων 15 παρ. 1 και 15ε παρ. 6 του Κ.Ν.Τ.Χ., σύμφωνα με την πιο πάνω διάταξη του άρθρου 63 παρ. 1 περ. β) του ν. 2859/2000.”

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 περ. α' του ν. 2859/2000 «στο φόρο υπόκειται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό ή ένωση προσώπων, εφόσον ασκεί κατά τρόπο ανεξάρτητο οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης, τον επιδιωκόμενο σκοπό ή το αποτέλεσμα της δραστηριότητας αυτής.»

Επειδή, οι χορηγούμενες έντοκες πιστώσεις περιλαμβάνονται κατ' αρχήν μεταξύ των πράξεων του άρθρου 2 του Κώδικα Φ.Π.Α. ως παροχή υπηρεσιών υποκείμενη στον φόρο προστιθέμενης αξίας, πλην όμως απαλλασσόμενη αυτού κατά το άρθρο 22 παρ. 1 περ. κγ'. Ειδικότερα, η χορήγηση έντοκης πίστωσης ως διάθεση κεφαλαίου σε τρίτον, έναντι του οποίου (κεφαλαίου) καταβάλλεται η δέουσα αμοιβή υπό μορφή τόκων, συνιστά παροχή υπηρεσιών από επαχθή

αιτία

Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, υφίσταται σύμβαση συγκέντρωσης ταμειακών διαθεσίμων με την με την οποία καταβάλλονταν τα ταμειακά διαθέσιμα προς την συγγενή βέλγικη εταιρεία έναντι τόκων στον, ήτοι, η προσφεύγουσα, μεταφέρει τα ταμειακά της διαθέσιμα στην, πράξη που αποτελεί χορήγηση πίστωσης η οποία μάλιστα προβλέπεται έντοκη στη Σύμβαση. Συγκεκριμένα ο τρεχούμενος δοσοληπτικός **είναι τοκοφόρος λογαριασμός** ως προς το υπόλοιπό του και ο τόκος υπολογίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Μέρος ΙΙ της Σύμβασης, δεδομένου ότι η καταβάλλει τόκο στο πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού και η προσφεύγουσα καταβάλλει τόκο στο χρεωστικό υπόλοιπο αυτού με βάση το Ενδοομιλικό Επιτόκιο Επενδύσεων και Ενδοομιλικό Επιτόκιο Χρηματοδότησης αντίστοιχα όπως προσδιορίζονται στο οικείο Παράρτημα 1 της Σύμβασης. Ο τόκος δε, υπολογίζεται στο ημερήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού και λογιστικοποιείται στο τέλος κάθε μήνα τετραμήνου, ενώ προβλέπεται και σχετικό επιτόκιο υπερημερίας σε περίπτωση καθυστερημένης καταβολής.

Περαιτέρω, αμφότερες οι επιχειρήσεις, ήτοι η {με Α.Φ.Μ.- ως σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών για το φόρο προστιθέμενης αξίας [VIES] Επαλήθευση αριθ. ΦΠΑ και ως το αριθ. πρωτ. ΔΕΔ ΕΙ 2023 ΕΜΓ΄ 22.02.2023 έγγραφο της προσφεύγουσας} και η Εταιρεία {προσφεύγουσα – σύστημα TAXIS} ενεργούν ως πιστωτές υπό την ιδιότητα του υποκειμένου στον φόρο, καθώς χρησιμοποιούν κεφάλαια που αποτελούν μέρος των περιουσιακών τους στοιχείων για να παράσχουν υπηρεσίες συνιστώσες οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ.1 της Οδηγίας ΦΠΑ, όπως η χορήγηση έντοκης πίστωσης (από μητρική σε θυγατρική και το αντίστροφο).

Επειδή, αντικείμενο του φόρου προστιθέμενης αξίας και πράξεις του άρθρου 2 του Κώδικα Φ.Π.Α. αποτελούν οι χορηγούμενες πιστώσεις και όχι μόνον οι τόκοι οι οποίοι απορρέουν από αυτές, κατά το μέρος που το άρθρο 15 παρ. 1 περ. α' του Κ.Ν.Τ.Χ. σε συνδυασμό με το άρθρο 15, επιβάλλουν τέλος χαρτοσήμου επί έντοκων πιστώσεων, οι διατάξεις αυτές καταργήθηκαν από 1.1.1987 δυνάμει του άρθρου 57 παρ. 1 του ν. 1642/1986. Τούτο διότι, καταργήθηκαν οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις του άρθρου 2 του νόμου περί ΦΠΑ.

Επειδή, οι υπό κρίση συναλλαγές, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Φ.Π.Α., έστω και αν απαλλάσσονται αυτού, **με συνέπεια να μη οφείλεται τέλος χαρτοσήμου.**

Επειδή από τα ως άνω προκύπτει ότι οι παραδοχές των με αριθμ./2020, 2323/2020, 2179/2020 αποφάσεων του ΣτΕ ερείδονται επί πραγματικών και νομικών ζητημάτων, τα οποία είναι όμοια με αυτά της υπό εξέταση περίπτωσης.

Επειδή περαιτέρω, με το υπ' αριθμ./2017 πρακτικό ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., το οποίο γνωμοδότησε, στα πλαίσια ερωτήματος που τέθηκε ενώπιόν του, ως προς την έκταση εφαρμογής σχετικής απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο έκρινε άλλο νομικό ζήτημα, επισήμανε μεταξύ άλλων, τα εξής: «Είναι αληθές ότι οι αποφάσεις

του ΣΤΕ, όπως άλλωστε και οι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων της ουσίας, δεσμεύουν μόνον τους διαδίκους στη δίκη επί της οποίας εκδόθηκαν και προκειμένου επί του Δημοσίου ως διαδίκου, παράγουν υποχρέωση της διοίκησης σε συμμόρφωση έναντι του νικήσαντος διαδίκου [άρθρα 95, παρ. 5 Συντάγματος, 197, 198 ν. 2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας – Κ.Δ.Δ.), 1 Ν. 3068/2002], χωρίς να υποχρεώνουν τη Διοίκηση σε γενική εφαρμογή τους, τουτέστιν και επί υποθέσεων στις οποίες απαντώνται τα επιλυθέντα ίδια νομικά ζητήματα στο πλαίσιο ερμηνείας και εφαρμογής διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Από της άλλης όμως πλευράς, η εκ μέρους των φορολογικών αρχών και, πολύ περισσότερο εκ μέρους της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ), αντιμετώπιση υποθέσεων με ακριβώς όμοια προς τα επιλυθέντα με τις αποφάσεις του ΣΤΕ (και μάλιστα της Ολομελείας αυτού) νομικά ζητήματα, κατά τρόπο αντίθετο προς τις αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού, δε συνάδει με το κράτος δικαίου και πάντως συνεπάγεται άσκοπη απασχόληση των υπηρεσιακών οργάνων και των δικαστηρίων, τα οποία, έτσι, στερούνται και χρόνου για την ενασχόλησή τους με άλλες σοβαρές υποθέσεις, αφού είναι προφανές ότι, αν οι υποθέσεις αυτές οδηγηθούν ενώπιον των δικαστηρίων, αυτά θα ακολουθήσουν τη νομολογία του ΣΤΕ, οπότε η έκβαση των υποθέσεων δεν θα είναι ευνοϊκή για το Δημόσιο και το τελευταίο θα επιβαρυνθεί και με δικαστικά έξοδα».

Επειδή, συνεπώς, στη βάση των αρχών της αναλογικότητας και της προστατευομένης εμπιστοσύνης των διοικουμένων προς τη Διοίκηση, η υπό κρίση ενδικοφανής προσφυγή, ως προς το φορολογικό έτος 2020, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά τρόπο σύμφωνο με τις προαναφερθείσες αποφάσεις του ΣΤΕ {σχετ. οι υπ' αριθ. /24.01.2022 και /09.03.2022 αποφάσεις της Δ.Ε.Δ.}.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 172 του ν.4972/2022 (ΦΕΚ 181/Α/23.09.2022), ορίζονται τα εξής:

«Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής της φορολογίας χαρτοσήμου ως προς τα δάνεια, τις λοιπές χρηματοδοτήσεις και τους τόκους αυτών - Τροποποίηση περ. β' παρ. 1 άρθρου 63 ν. 2859/2000, Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

1. Στο τέλος της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248), μετά τις λέξεις «ασφαλιστηρίων ζωής από ασφαλιστικές εταιρείες», το σημείο στίξης κόμμα «,» αντικαθίσταται από τελεία «.», προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια και η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 63 διαμορφώνεται ως εξής:

«β) για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου και στα παρεπόμενά τους σύμφωνα.

Δε θίγονται οι διατάξεις που προβλέπουν την επιβολή τελών χαρτοσήμου στα μισθώματα ακινήτων, στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλιστρών για κάθε είδους ασφαλίσεις και επιστροφής ασφαλιστρών, στις αποδείξεις πληρωμής αποζημίωσης, για ασφαλίσεις κάθε είδους, που δίνονται σε ασφαλιστικές εταιρείες, στα χορηγούμενα από ασφαλιστικές εταιρείες δάνεια επί ασφαλιστηρίων ζωής και στις εξαγορές (.....) ασφαλιστηρίων ζωής από ασφαλιστικές εταιρείες.

Ομοίως δεν θίγονται οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στα έντοκα δάνεια και λοιπές χρηματοδοτήσεις και στους απορρέοντες συμβατικούς τόκους.

Απαλλαγές από τέλη χαρτοσήμου που προβλέπονται από άλλες διατάξεις για τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθούν να ισχύουν.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1η.1.2021.

3. Για τα συναπτόμενα δάνεια και τις λοιπές χρηματοδοτήσεις, καθώς και τους απορρέοντες τόκους μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται εμπρόθεσμα μέχρι την 31η.12.2022.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 806 του Αστικού Κώδικα «με τη σύμβαση του δανείου ο ένας από τους συμβαλλομένους μεταβιβάζει στον άλλον κατά κυριότητα χρήματα ή άλλα αντικαταστατά πράγματα, και αυτός έχει υποχρέωση να αποδώσει άλλα πράγματα της ίδιας ποσότητας και ποιότητας».

Από τη διάταξη αυτή σαφώς προκύπτει ότι για τη σύναψη της σύμβασης του δανείου απαιτείται να υπάρχει καταρτισμένη σύμβαση, κατά τους όρους των άρθρων 185-195 ΑΚ και μεταβίβαση της κυριότητας του δανειζομένου πράγματος από το δανειστή στον οφειλέτη. (ΑΠ/2011, ΑΠ/2004, ΑΠ/2003). Κατά δε τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 361, 806-809 Α.Κ. και 216 παρ. 1 ΚΠολΔ, ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης δανείου, είναι: α) μεταβίβαση της κυριότητας χρημάτων ή άλλων αντικαταστατών πραγμάτων από τον δανειστή στον οφειλέτη, με αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίησή τους και μάλιστα την ανάλωσή τους από τον δεύτερο (βλ. ΑΠ/2010, ΑΠ /2010, ΑΠ/1964) και β) συμφωνία των ανωτέρω περί αποδόσεως άλλων πραγμάτων της ίδιας ποιότητας και ποσότητας (βλ. ΑΠ/2007, ΑΠ/1974, ΑΠ/1973, ΑΠ/1964).

Περαιτέρω, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, έστω και αν η σύμβαση δεν χαρακτηρίστηκε ως δανειακή από τα συμβαλλόμενα μέρη, υφίσταται δάνειο κατά τις διατάξεις του άρθρου 806 του Α.Κ (Α.Π 137/1968, ΕφΑθ 2447/1962).

Επειδή, στο Π.Δ. της 28-7-1931 «Περί κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου» (Α ' 239), όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

Στο άρθρο 1: «Φόρος, υπό το όνομα τέλος χαρτοσήμου, επιβάλλεται, κατά τα εν τω παρόντι νόμω οριζόμενα, επί των εν αυτώ καθοριζομένων εγγράφων»

Στο άρθρο 8: «Έγγραφα έχοντα αντικείμενον κινήτην η ακίνητον περιουσίαν κειμένην εν Ελλάδι ή υποχρεώσεις εκτελεστέας εν αυτή, συνταχθέντα δε εν τη αλλοδαπή, αλλ' ουχί ενώπιον ελληνικής αρχής επί πληρωμή του οικείου τέλους, υποβάλλονται εις τα κατά τον παρόντα νόμον τέλη υπό τας κατωτέρω διακρίσεις: α) Εάν μόν τα έγγραφα ταύτα συνετάγησαν εν Ευρώπη, Τουρκία και Αιγύπτω, χαρτοσημαίνονται διά του απλού τέλους εντός προθεσμίας τριών ετών από της εκδόσεως αυτών, προσαγόμενα εις οιονδήποτε εν Ελλάδι Οικονομικόν Εφορον, άλλως υπόκεινται εις τας εν άρθρ. 40 παρ. 3 ποινάς. β) Εάν τα αυτά έγγραφα συνετάγησαν εν τη αλλοδαπή, πλην ουχί εν Ευρώπη, Τουρκία η Αιγύπτω, υπόκεινται εις το απλούν κατά τον παρόντα νόμον τέλος και μόνον εφ' όσον προσάγονται ενώπιον δικαστηρίων ή άλλης του Κράτους Αρχής»

Στο άρθρο 14: «Επί των εμπορικών και λοιπών εγγράφων και πράξεων των κατονομαζομένων εν τω επομένω άρθρω 15 το τέλος ορίζεται εις δύο επί τοις εκατόν (2%) της εν αυτοίς διαλαμβανομένης αξίας εις δραχμάς».

Στο άρθρο 15: παρ. 1α: «Εις το κατά την παράγραφον 1 του προηγούμενου άρθρου 14 τέλος υπόκεινται: Πάσα σύμβασις, οιοδήποτε αντικείμενου, συναπτόμενη είτε απ' ευθείας, είτε δια δημοσίου συναγωνισμού μεταξύ εμπόρων, μεταξύ εμπόρου και εμπορικής εταιρείας πάσης

φύσεως, μεταξύ εμπορικών εταιρειών πάσης φύσεως, αφορώσα αποκλειστικώς εις την ασκουμένην υπ' αυτών εμπορίαν, και μεταξύ τρίτου εν γένει και ανωνύμου εταιρείας, ή πάσα εξόφλησις συμβάσεως ή σχετική προς την σύμβασιν απόδειξις, εφόσον καταρτίζονται εγγράφως και δη είτε δια δημοσίου, είτε δι' ιδιωτικού καθ' οιονδήποτε τύπον συντεταγμένου εγγράφου».

Στην παρ. 5 περίπτωση γ ' εδάφιο τέταρτο του ίδιου άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 του ν. 1041/1980 (φ. Α ' 75), ορίζεται ότι:

«Πάσα εν γένει εγγραφή εις τα βιβλία περί καταθέσεως ή αναλήψεως χρημάτων υπό εταίρων ή μετόχων ή άλλων προσώπων προς ή από εμπορικής εν γένει εταιρείας ή επιχειρήσεις, ήτις δεν ανάγεται εις σύμβασιν, πράξιν κ.λπ., υποβληθείσαν εις τα οικεία τέλη χαρτοσήμου ή απαλλαγείσαν νομίμως των τελών τούτων, υπόκεινται εις αναλογικόν τέλος χαρτοσήμου εν επί τοις εκατόν (1%). Εις ην περίπτωσιν, εκ της εγγραφής ή εξ ετέρου εγγράφου, αποδεικνύεται ότι η κατάθεσις ή ανάληψις αφορά σύμβασιν, πράξιν κ.λπ. υποκειμένην εις μεγαλύτερον ή μικρότερον τέλος χαρτοσήμου, οφείλεται το δια την σύμβασιν, πράξιν κ.λπ. προβλεπόμενον τέλος.

και στο έκτο εδάφιο της άνω παραγράφου ορίζεται ότι:

Επί δανείων κινουμένων ως τρεχούμενων δοσοληπτικών λογαριασμών το προσήκον τέλος χαρτοσήμου υπολογίζεται δι' εκάστην διαχειριστικήν περίοδον επί του μεγαλύτερου ύψους του χρεωστικού ή πιστωτικού αυτών υπολοίπου, κατά περίπτωσιν. Το χρεωστικόν ή πιστωτικόν υπόλοιπο2ν λογαριασμού πινός μεταφερόμενον εις την επομένην διαχειριστικήν περίοδον θεωρείται ως νέα κατάθεσις (δάνειον) δια την εξεύρεσιν του μεγαλύτερου ύψους της περιόδου ταύτης.».

Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις που θεσπίζουν την αρχή της χωρικότητας των τελών χαρτοσήμου, προκύπτει, ότι σε τέλη χαρτοσήμου υπόκεινται, καταρχήν, τα έγγραφα που καταρτίζονται για πράξεις και συναλλαγές οι οποίες εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας περί τελών χαρτοσήμου, εφόσον τα έγγραφα καταρτίζονται στην Ελλάδα, αλλά και εκτός Ελλάδας, στην τελευταία περίπτωση, όμως, μόνο σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παρ.1 του Κ.Ν.Τ.Χ. (δηλαδή, μόνον εφόσον έχουν αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή υποχρεώσεις εκτελεστέες στην Ελλάδα). Εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι έγγραφα που καταρτίζονται στην αλλοδαπή δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου στην Ελλάδα, εφόσον δεν έχουν αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή υποχρεώσεις εκτελεστέες σε αυτή.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3717/1957, η αληθής έννοια των διατάξεων της νομοθεσίας περί τελών χαρτοσήμου, καθόσον αφορά την υπαγωγή των αναφερομένων στη νομοθεσία αυτή συμβάσεων, πράξεων κ.λπ. σε τέλη χαρτοσήμου, είναι ότι ως έγγραφο αποδεικνύον την σύμβαση, πράξη κ.λπ., λογίζεται και κάθε εγγραφή στα βιβλία των επιτηδευματιών, η οποία υποβάλλεται στο οικείο τέλος χαρτοσήμου, για την κατ' αυτό το χρόνο αποδεικνυόμενη δικαιοπραξία.

Περαιτέρω σύμφωνα με την ΠΟΛ 1027/1990 του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Τέλη Χαρτοσήμου δανειακών συμβάσεων που καταρτίζονται στην αλλοδαπή», με την οποία κοινοποιήθηκε η υπ' αριθμ./1989 Γνωμοδότηση της Νομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου, έχουν γίνει δεκτά από τη Διοίκηση τα ακόλουθα:

“1.- Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Χαρτοσήμου ορίζεται, ότι έγγραφα έχοντα αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία κειμένη στην Ελλάδα ή υποχρεώσεις εκτελεστές σ’ αυτή, συνταχθέντα στην αλλοδαπή όχι όμως ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής υπόκεινται στα οικεία τέλη χαρτοσήμου, κατά τις διακρίσεις των περιπτώσεων α’ και β’ της παραγράφου αυτής,

2.- Η Συνέλευση των Προϊσταμένων των Νομικών Διευθύνσεων ερμηνεύοντας την ανωτέρω διάταξη, με τη γνωμοδότηση της/1989, που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό των Οικονομικών, και την οποία κοινοποιούμε με την παρούσα για ενημέρωσή σας, γνωμοδότησε ότι:

α. Η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου αναφέρεται σε έγγραφα τα οποία, κατά τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, εάν συντάσσονταν ενώπιον ελληνικής αρχής στην αλλοδαπή θα υποβάλλονταν οπωσδήποτε σε ορισμένο τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό ή πάγιο). Επομένως, η διάταξη αυτή δεν αναφέρεται σε έγγραφα τα οποία δεν θα υποβάλλονταν κατά νόμο σε τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό ή πάγιο) εάν συντάσσονταν ή εκδίδονταν στην ημεδαπή.

β. Το έγγραφο (σύμβαση), που περιέχει ή συνιστά τίτλο εγγραφής εμπράγματος βάρους επί κινητού (ενεχύρου) ή ακινήτου (υποθήκης) που βρίσκεται στην Ελλάδα έχει αναμφισβότως αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία κειμένη στην Ελλάδα και ειδικότερα το κινητό ή το ακίνητο επί του οποίου συνιστάται ή θα συσταθεί το βάρος αυτό και επομένως το έγγραφο αυτό εμπίπτει στη ρύθμιση της ως άνω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου.

γ. Ως "εκτελεστέα υποχρέωση" στην Ελλάδα, κατά την εύνοια της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου, νοείται η πράξη ή η ενέργεια ή η συμπεριφορά εν γένει του οφειλέτη (υπόχρεου) με την οποία αποσβέννεται υποχρέωση του (ή οφειλή του). Επομένως, σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία η πράξη, με την οποία εκδηλούται η πραγματοποιείται η "εκτέλεση" υποχρέωσης, γίνεται στην Ελλάδα συντρέχει, ειδικά από άποψη τόπου εκτέλεσης της υποχρέωσης, η προϋπόθεση εφαρμογής της ως άνω διάταξης. Αυτά βεβαίως ισχύουν για τις πράξεις και των δύο συμβαλλόμενων αρκεί οι πράξεις αυτές να συνιστούν "εκτέλεση" υποχρέωσης, δηλαδή εκπλήρωση βαρύνουσας αυτούς παροχής.

δ. Κατ’ εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου:

(αα) Οι συμβάσεις χρηματικών δανείων σε ξένο νόμισμα, που καταρτίζονται στην αλλοδαπή μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων ή αλλοδαπών εγκατεστημένων στην Ελλάδα και αλλοδαπών οίκων ή αλλοδαπών Τραπεζών ή υποκαταστημάτων ημεδαπών τραπεζών εγκατεστημένων στην αλλοδαπή και το ποσό των οποίων καταβάλλεται επίσης στην αλλοδαπή σε ξένο νόμισμα δεν έχουν υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα και συνεπώς δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου και αν ακόμη αποδεικνύονται από σχετικές εγγραφές στα βιβλία των ημεδαπών οφειλετριών επιχειρήσεων κατ’ άρθρο 12 του Ν.Δ. 3717/1957. Στερείται δε παντελώς σημασίας και συνεπώς δεν ασκεί καμιά επιρροή στην προκειμένη περίπτωση, το γεγονός, ότι τα χρήματα εκ του δανείου (προϊόν του δανείου), τα οποία λήφθησαν στην αλλοδαπή, στην οποία εκτελέστηκε η σχετική δανειακή σύμβαση, εισάγονται στη συνέχεια στην Ελλάδα από τον λαβόντα αυτά οφειλέτη, στην οποία και δραχμοποιούνται, ή ότι το δάνειο, το οποίο καταρτίστηκε στην αλλοδαπή, στην οποία θα εκπληρωθούν οι εξ αυτού υποχρεώσεις, θα ωφελήσει τελικά άμεσα ή έμμεσα, επιχείρηση αναπτυσσόμενη στην Ελλάδα με κάλυψη του αναγκών της ή ότι οι αρμόδιες

Ελληνικές Αρχές παρέχουν άδεια εξαγωγής συναλλάγματος για την εκπλήρωση των εκ του δανείου υποχρεώσεων στην αλλοδαπή”.

Επειδή,

Επειδή, από την νομολογία έχει γίνει παγίως δεκτό ότι:

- Υποχρέωση καταβολής τελών χαρτοσήμου επί συμβάσεως δανείου γεννάται, όταν, συντρεχουσών των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου, το σχετικό ποσό είναι καταβλητέο και η εξόφληση γίνεται στην Ελλάδα, οπότε πρόκειται για υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα, τέτοια δε περίπτωση συντρέχει και όταν αποστέλλονται τα οφειλόμενα χρήματα στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα (ΣΤΕ 3639/2013, ΣΤΕ 3150/1994, ΣΤΕ 984, 1246/1992, ΣΤΕ 1365/1990, ΣΤΕ 4055,3282/1987, ΣΤΕ 974,1236/1986, ΣΤΕ 2905/1985, ΣΤΕ 3311/1982)
- Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα συντρέχει και όταν, μεταξύ άλλων: αποστέλλονται τα οφειλόμενα χρήματα στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα, εφόσον αυτό προβλεπόταν στην οικία σύμβαση (ΣΤΕ 3639/2013),
- Σύμβαση δανείου συναφθείσα με ιδιωτικό έγγραφο στην αλλοδαπή, υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου στην Ελλάδα, εάν το δάνειο εκτελέστηκε στην Ελλάδα. Θεωρείται δε ότι το δάνειο εκτελείται στην Ελλάδα, όταν η παράδοση (καταβολή) του δανείσματος από το δανειστή στον οφειλέτη γίνεται στην Ελλάδα. Και παράδοση του δανείσματος από τον δανειστή στον οφειλέτη στην Ελλάδα υφίσταται όταν το ποσό του δανείου κατατίθεται από τον αλλοδαπό δανειστή σε αλλοδαπή τράπεζα στην αλλοδαπή με σκοπό την αποστολή του σχετικού ποσού στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα (ΣΤΕ 124/2014),
- Σε περίπτωση συμβάσεως συναφθείσης στην αλλοδαπή, για την οποία διενεργήθηκε σχετική εγγραφή στα βιβλία της επιχείρησης, περιλαμβάνουσα τα απαραίτητα στοιχεία, για την επιβολή του τέλους, η εγγραφή αυτή υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου στην Ελλάδα εάν η σύμβαση έχει αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία, κειμένη στην Ελλάδα ή υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα. (ΣΤΕ 3150/1994),
- Μόνο το γεγονός της κατάθεσης του ποσού του δανείσματος σε αλλοδαπό τραπεζικό λογαριασμό, δεν αναιρεί την κρίση της φορολογικής αρχής για την εκτέλεση της δανειακής σύμβασης στην Ελλάδα, όταν τελικός προορισμός του δανείσματος, είναι Ελληνικοί τραπεζικοί λογαριασμοί (.....,/2016 ΔΕΦΑΘ τριμελούς)
- Επέρχεται απόσβεση απορρέουσας από τη σύμβαση υποχρέωσης στην Ελλάδα (Αποφ Διοικ Εφετείου Τμήμα ... Τριμελές/2014)

Περαπέραν, το δάνειο, που συνάφθηκε στην αλλοδαπή και εκτελέσθηκε επίσης στην αλλοδαπή, δεν θεωρείται ως δάνειο απαλλασσόμενο από τα τέλη χαρτοσήμου, αλλά ως δάνειο, μη υπαχθέν στα εν λόγω τέλη, λόγω της χωρικότητας του φόρου χαρτοσήμου.

Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, στις 14.01.2016 η προσφεύγουσα προσχώρησε στην από 01.01.2016 Συμφωνία Πλαίσιο του ομίλου εταιρειών της (εφεξής «.....») για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων από την επικεφαλής εταιρεία του Ομίλου για το σκοπό αυτό, την (εφεξής «.....») με έδρα στο (εφεξής «η Σύμβαση»)

Επειδή, ως προαναφέρθηκε, στον ως άνω λογαριασμό {.....}} παρακολουθείται η σχέση τρεχούμενου δοσοληπτικού λογαριασμού του Ομίλου με την προσφεύγουσα καθώς όπως προβλέπεται ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται και πιστώνεται με διάφορες κινήσεις.

Έτσι, ο χρεώνεται με πιστώσεις που χορηγεί η στην προσφεύγουσα («.....») και πιστώνεται με ποσά που καταβάλλει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της συμφωνίας μηδενικού υπολοίπου με βάση την οποία καταθέτει τα ταμειακά της διαθέσιμα στον Σημειώνεται δε, ότι στο πλαίσιο της Σύμβασης τα οικεία ποσά κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό της στην αλλοδαπή από τον λογαριασμό αλλοδαπής που διατηρεί η προσφεύγουσα με την ο οποίος χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των εμπορικών της συναλλαγών για την διενέργεια πληρωμών προς προμηθευτές.

Επειδή, τα ποσά των πιστώσεων που χορηγεί η με έδρα στο προς την προσφεύγουσα εμβάζονται από τραπεζικό λογαριασμό του Βελγίου σε τραπεζικό λογαριασμό της προσφεύγουσας στο {.....} και από εκεί σε τραπεζικό λογαριασμό της προσφεύγουσας στην Ελλάδα, και τα ποσά που καταβάλλει η προσφεύγουσα προς την αλλοδαπή εταιρεία ακολουθούν την αντίθετη κατεύθυνση.

Επειδή, από το περιεχόμενο της προαναφερθείσας από 14.01.2016 σύμβασης, συνάγεται ότι, πρόκειται για σύμβαση δανείου με βάση την οποία κινείται αλληλόχρεος (δοσοληπτικός) λογαριασμός, δηλαδή λογαριασμός που κινείται με χρεωπιστώσεις μεταξύ των δύο συμβαλλομένων μερών, της προσφεύγουσας και της αλλοδαπής εταιρείας , αφού, για κάθε πράξη που καταχωρίζεται στον μεταξύ τους λογαριασμό και τα δύο μέρη εμφανίζονται με την εναλλασσόμενη ιδιότητα του δανειστή και του οφειλέτη. Κάθε αυτοτελής κατάθεση χρηματικού ποσού από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, εξ αιτίας της οποίας δημιουργήθηκε το «δάνειο -», συνιστά, κατά την έννοια της σύμβασης, δάνειο υπέρ του άλλου συμβαλλόμενου, κινούμενο σε αλληλόχρεο λογαριασμό, αφού και οι δύο συμβαλλόμενοι με τις μεταξύ τους χρηματικές καταθέσεις, δανείζουν και δανείζονται, έχουν δηλαδή και τις δύο ιδιότητες, του δανειστή και του οφειλέτη.

Δηλαδή, η ως άνω σύμβαση, κατά την ορθή της ερμηνεία, είναι σύμβαση ανακυκλούμενου δανείου (.....), δηλαδή τα δύο μέρη έχουν διπλή ιδιότητα και του δανειστή και του οφειλέτη αντίστοιχα, αφού με αυτήν συνομολογείται η υποχρέωσή της για μεταβίβαση της κυριότητας των χρημάτων τα οποία αναλαμβάνει από το ταμείο της και καταθέτει στο λογαριασμό της αλλοδαπής εταιρείας και η υποχρέωση της τελευταίας να μεταβιβάζει και εκείνη χρήματα σ' αυτήν με αντίστοιχες αναλήψεις και καταθέσεις.

Επειδή, σύμφωνα με την αριθ. 3201/2017 Απόφαση του ΔΕΦΑ {Τμήμα Τριμελές}, “.... Σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην τέταρτη σκέψη της παρούσας απόφασης, υποχρέωση καταβολής τελών χαρτοσήμου επί συμβάσεως δανείου γεννάται όταν, συντρεχουσών των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου, το σχετικό ποσό είναι καταβλητέο και η εξόφληση γίνεται στην Ελλάδα, οπότε πρόκειται για υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα, τέτοια δε περίπτωση συντρέχει και όταν αποστέλλονται τα οφειλόμενα χρήματα στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα. Θεωρείται δε ότι το δάνειο εκτελείται στην Ελλάδα, όταν η παράδοση (καταβολή) του

δανείσματος από το δανειστή στον οφειλέτη γίνεται στην Ελλάδα. Και παράδοση του δανείσματος από τον δανειστή στον οφειλέτη στην Ελλάδα υφίσταται όταν το ποσό του δανείου κατατίθεται από τον αλλοδαπό δανειστή σε αλλοδαπή τράπεζα στην αλλοδαπή με σκοπό την αποστολή του σχετικού ποσού στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα. Στην προκειμένη περίπτωση όπως βεβαιούται στην οικεία από έκθεση ελέγχου, από αντίγραφα τραπεζικών παραστατικών προκύπτει ότι, η μεταφορά κεφαλαίων από την προσφεύγουσα εταιρεία, στη συγγενή αλλοδαπή εταιρεία ελάμβανε χώρα, κατόπιν εντολής μεταφοράς από λογαριασμό που διατηρούσε η σε υποκατάστημα αλλοδαπής τράπεζας στην Ελλάδα, σε λογαριασμό της {.....} σε τράπεζα της αλλοδαπής και εν συνεχεία, σε μεταφορά από τον λογαριασμό της στην αλλοδαπή τράπεζα, σε λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας σε ίδια ή σε άλλη τράπεζα της αλλοδαπής. **Συνεπώς, με τα πιο πάνω πραγματικά περιστατικά, το προϊόν του δανείου αυτού ήτοι τα κεφάλαια της προσφεύγουσας εταιρείας, δεν μπορούσε να τεθεί στη διάθεση της ενδιαφερόμενης συγγενούς αλλοδαπής εταιρείας, στην Ελλάδα αλλά μόνο στην αλλοδαπή και, συνεπώς, είναι σύμβαση η οποία εκτελέσθηκε στην αλλοδαπή και δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου.”**

Παρόμοια και η αριθ./2018 απόφαση του ΔΕΦΑ {... Τριμελές}

Επειδή, στην περίπτωση κατά την οποία χορηγείται δάνειο από Ελληνική εταιρεία και για το δάνειο αυτό έχει καταρτιστεί έγγραφη σύμβαση στην αλλοδαπή, η οποία δεν περιέχει οποιαδήποτε υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα, οι σχετικές με το δάνειο εγγραφές που γίνονται στα λογιστικά βιβλία της Ελληνικής εταιρείας, ουδόλως έχουν ως αποτέλεσμα την εκτέλεση του δανείου στην Ελλάδα και, επομένως, ουδόλως καθιστούν νόμιμη την επιβολή τελών χαρτοσήμου λόγω αυτών των εγγραφών. Και αυτό, για το λόγο ότι η επιβολή ή μη τελών χαρτοσήμου κρίνεται αποκλειστικά με βάση την έγγραφη σύμβαση που έχει συναφθεί και εκτελεστεί στην αλλοδαπή χωρίς να λαμβάνονται υπόψη προς τούτο οι σχετικές εγγραφές στα βιβλία της Ελληνικής δανειστρίας εταιρείας.

Επειδή, επί δανείων που κινούνται ως τρεχούμενοι δοσοληπτικοί λογαριασμοί, εφόσον όλες οι επί μέρους καταθέσεις και αναλήψεις των συμβαλλόμενων μερών πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σε τραπεζικούς λογαριασμούς αυτών, που τηρούνται στην αλλοδαπή, δεν οφείλεται τέλος χαρτοσήμου στην Ελλάδα, για τις περί, των καταθέσεων και αναλήψεων αυτών, σχετικές εγγραφές στα τηρούμενα στην Ελλάδα λογιστικά βιβλία του ημεδαπού συμβαλλόμενου.

Επειδή, σύμφωνα με την 2329/2021 απόφαση του ΣτΕ, [σκέψη 8]. “Επειδή, από τον συνδυασμό των εφαρμοστέων ως άνω διατάξεων (βλ. σκέψη 5) συνάγεται ότι σύμβαση δανείου, η οποία συνάπτεται και εκτελείται εξ ολοκλήρου στην αλλοδαπή, με την κατάθεση του οικείου ποσού σε αλλοδαπή τράπεζα, δεν γεννά υποχρέωση καταβολής των κατά τις διατάξεις αυτές τελών χαρτοσήμου (πρβλ. ΣτΕ 3150/1994). Η τυχόν δε εκ μέρους του οφειλέτη του δανείου μεταφορά, σε διάφορα χρονικά διαστήματα, μέρους του καταβαλλόμενου ποσού σε λογαριασμό, τον οποίο αυτός τηρεί σε τράπεζα της ημεδαπής, δεν καθιστά, εξ αυτού και μόνο του λόγου, την δανειακή σύμβαση εκτελεστέα στην ημεδαπή, ώστε να γεννάται υποχρέωση καταβολής του επίδικου τέλους....”

Επειδή, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας για έλεγχο φορολογικής αρχής, ασκώντας κατά νόμιμο τρόπο την εξουσία του σύμφωνα με τις ανωτέρω εγκυκλίους και τη σχετική νομολογία, και λαμβάνοντας υπόψη του τα ως άνω εκτεθέντα, δύναται να προβεί σε έλεγχο στον ως άνω τρεχούμενο δοσοληπτικό λογαριασμό και να διερευνήσει τις κινήσεις προς και από το εξωτερικό.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του Κ.Φ.Δ.: “1. Εάν ο φορολογούμενος δικαιούται επιστροφή φόρου, η Φορολογική Διοίκηση, αφού συμψηφίσει τους οφειλόμενους από τον φορολογούμενο φόρο με το ποσό προς επιστροφή, προβαίνει στην επιστροφή της τυχόν προκύπτουσας διαφοράς. 2. Το επιστρεπτέο ποσό καταβάλλεται στον φορολογούμενο εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή έγγραφου αιτήματος του φορολογουμένου, εκτός εάν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα από άλλη διάταξη της φορολογικής νομοθεσίας”.

Επειδή με τις διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ.: “2. Σε περίπτωση καταβολής υπερβάλλοντος ποσού φόρου (αχρεώστητη καταβολή), καταβάλλονται τόκοι στον φορολογούμενο για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού φόρου μέχρι την ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή του, εκτός εάν η επιστροφή φόρου ολοκληρωθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την παραλαβή από τη Φορολογική Διοίκηση της αίτησης επιστροφής φόρου του φορολογουμένου. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, εάν το υπερβάλλον ποσό φόρου συμψηφιστεί με άλλες οφειλές, το ποσό θεωρείται ότι επιστράφηκε κατά το χρόνο διενέργειας του συμψηφισμού. 3. [...]. 4. Ο Υπουργός Οικονομικών με απόφασή του, ορίζει τα επιτόκια υπολογισμού τόκων, καθώς και όλες τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου”.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 του παρ. 16 του Κ.Φ.Δ.:

“16. Το άρθρο 53 παρ. 2 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εφαρμόζεται για αιτήσεις επιστροφής που υποβάλλονται από την 1.1.2014 και εφεξής.”

Επειδή σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 και 3 της υπ' αριθμ. ΔΠΕΙΣ 1198598 ΕΞ 2013/31.12.2013 (ΦΕΚ Β' 19/10.1.2014) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, όπως ίσχυε κατά την ημερομηνία κατάθεσης της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής, με την οποία διατυπώνεται (και) αίτημα του προσφεύγοντος για επιστροφή του τυχόν προκύπτοντος ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού ΦΕΦπ:

“2. Το ύψος του επιτοκίου υπολογισμού των τόκων της παραγράφου 2 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170) που καταβάλλονται στον φορολογούμενο ορίζεται ως το επιτόκιο πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΜΡΟ) που ισχύει κατά την ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή του φόρου, πλέον πέντε και εβδομήντα πέντε (5,75) εκατοστιαίες μονάδες, ετησίως.

3. Το επιτόκιο των ανωτέρω παραγράφων δεν μεταβάλλεται κατά το μέρος που αφορά το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΜΡΟ) πριν την εκάστοτε σωρευτική μεταβολή αυτού κατά μία (1) εκατοστιαία μονάδα λαμβανομένου ως βάση υπολογισμού του επιτοκίου που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος της παρούσα”.

Επειδή από τις προαναφερθείσες διατάξεις προκύπτει ότι, από την 01.01.2014 και μετά, η Φορολογική Διοίκηση και εν προκειμένω η αρμόδια Δ.Ο.Υ., εφόσον διενεργεί επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού φόρου ή εισφοράς, μετά την πάροδο των 90 ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης του φορολογούμενου, οφείλει να υπολογίζει και να επιστρέφει τόκους. Η τοκοφορία αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος και οι τόκοι υπολογίζονται, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και αποφάσεις περί καθορισμού των επιτοκίων του άρθρου 53 του ν.4174/2013, μέχρι και την ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού φόρου ή εισφοράς.

Αποφασίζουμε

- A)** την αποδοχή της με αριθ. πρωτ./14.11.2022 ενδικοφανούς προσφυγής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ‘..... ΕΤΑΙΡΕΙΑ’, και τον διακριτικό τίτλο ‘.....’ με Α.Φ.Μ., την ακύρωση της τεκμαιρόμενης (σιωπηρής) αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών στην από 15.07.2022 Επιφύλαξη (κατ' άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4174/2013) συνοδεύουσα την με αριθ. πρωτ./15.07.2022 δήλωση απόδοσης τελών χαρτοσήμου ποσού 512.668,19 ευρώ για το φορολογικό έτος 2020 και την έντοκη επιστροφή του ως άνω ποσού τελών χαρτοσήμου πλέον του τόκου εκπρόθεσμης καταβολής ως αχρεωστήτως καταβληθέντων,
- B)** την αποδοχή της ως άνω ενδικοφανούς προσφυγής και την ακύρωση της τεκμαιρόμενης (σιωπηρής) αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών στην από 15.07.2022 Επιφύλαξη (κατ' άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4174/2013) συνοδεύουσα την με αριθ. πρωτ./15.07.2022 δήλωση απόδοσης τελών χαρτοσήμου της Εταιρείας ποσού 1.223.206,04,42 ευρώ για το φορολογικό έτος 2021, προκειμένου ο αρμόδιος Προϊστάμενος της φορολογικής αρχής ενεργήσει έλεγχο σύμφωνα με το ως άνω σκεπτικό.

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Ο/Η Υπάλληλος του Αυτοτελούς
Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΪΔΑΝΗΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.